

Grip op de toekomst

Meerjarenherstelplan en steunverzoek aan stakeholders

Bijlage 1: Uitkomsten historisch onderzoek

Datum: 18 maart 2024

Disclaimer: Dit document is strikt vertrouwelijk en is slechts bestemd voor discussiedoeleinden. Dit document mag onder geen beding met derden worden gedeeld. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Hoewel we ons best hebben gedaan om ervoor te zorgen dat dit document accuraat en actueel is op het moment van publicatie, kunnen we niet garanderen dat dit altijd het geval zal zijn. Er kunnen dan ook geen garanties worden ontleend aan dit document. Mutsaersstichting aanvaardt geen aansprakelijkheid, ook niet voor de juistheid en volledigheid van dit document.

Aanleiding

De onderste steen boven

"Al vrij snel naar ons aantreden in september 2023 werden we geconfronteerd met gestold wantrouwen richting de Mutsaersstichting. Er liepen meerdere juridische zaken, medewerkers verlieten met VSO's de organisaties, gemeenten wantrouwden onze zorgadministratie en op sleutelposities zaten te lang te dure zzp-ers met eigen bedrijven waar weer mensen van werden ingehuurd.

Er was een aantal preferred suppliers met langdurige samenwerkingsrelaties, niet altijd met smart geformuleerde onderliggende contracten en soms onduidelijke of ontbrekende specificaties.

Er bereikten ons signalen over een mogelijk onveilig werkklimaat direct gerelateerd aan het voormalige bestuur (later vastgesteld in het IGJ rapport). Hierop is besloten na overleg met de gemeenten en de Raad van Toezicht over te gaan tot een historisch onderzoek, uitgevoerd door een onafhankelijke partij.

De Mutsaersstichting heeft toegang gegeven tot al haar gegevens en een meldpunt ingericht voor (ex)medewerkers en (ex) ambtenaren die bij of met de Mutsaersstichting hebben gewerkt. "

Raad van Bestuur

Historisch onderzoek algemeen

De onderzoeksvragen

die in het kader van het historisch onderzoek door de RvB, de RvT en in afstemming met de gemeenten en PwC zijn gedefinieerd, zijn erop gericht om de feiten en omstandigheden vast te stellen met betrekking tot de onderbouwing van:

- Besluitvorming en geldstromen rondom de acquisitie van de (huidige) deelnemingen van Mutsaersstichting.
- Geldbewegingen tussen Mutsaersstichting en de Stichting Vrienden van Mutsaersstichting in de periode januari 2004 tot en met augustus 2023.
- Nevenactiviteiten van ingehuurd medewerkers in de periode januari 2023 tot en met de datum van deze opdrachtbevestiging.
- Aard en omvang van de ontwikkeling van de algemene kosten in de afgelopen 7 jaar.

Geraadpleegde bronnen

- Tijdens het onderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de volgende aan ons ter beschikking gestelde informatie:
- Notulen van de raad van toezicht en de auditcommissie.
- Documentatie gerelateerd aan de overnames van deelnemingen (zoals due diligence rapporten en koopcontracten).
- (Batch) banktransacties van de Mutsaersstichting en de Stichting Vrienden van de Mutsaersstichting. Dit betreffen banktransacties van 8 december 2015 tot en

met 7 december 2023 en batch transacties van 10 januari 2017 tot en met 16 januari 2024.

- Documentatie gerelateerd aan transacties tussen de Mutsaersstichting en de Stichting Vrienden van de Mutsaersstichting.
- Jaarrekeningen, accountantsverslagen en managementletters van de Mutsaersstichting en deelnemingen.
- Overzicht van ingehuurd medewerkers in 2023.
- Financiële informatie gerelateerd aan de algemene kosten van de Mutsaersstichting en deelnemingen (zoals begrotingen, saldi-balansen, mutaties van grootboekrekeningen en log gegevens uit de financiële administratie).
- Documenten onderliggend aan transacties (zoals facturen en/of opdrachtbrieven).
- Het bovenstaande overzicht is niet limitatief, maar geeft een algemeen beeld van de informatiebronnen die we hebben gebruikt. We hebben geprobeerd om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen door de verschillende bronnen te raadplegen.

Historisch onderzoek

In het kader van onze opdracht heeft PwC Forensics de volgende werkzaamheden verricht:

- Gesprekken gevoerd met verschillende (oud)-medewerkers en rvt-leden van Mutsaersstichting en verschillende stakeholders. Daarnaast hebben we gesproken met personen die meldingen hebben ingediend via het meldpunt. In totaal is met meer dan 30 personen gesproken.
- Kennisnemen van relevante beschikbare documentatie (waaronder due diligence rapporten) met betrekking tot gedane overnames door Mutsaersstichting.
- Analyseren van banktransacties (inclusief onderliggende stukken) tussen Mutsaersstichting en Stichting Vrienden van Mutsaersstichting.
- Kennisnemen van relevante procedures (waaronder met betrekking tot nevenactiviteiten) en het analyseren van de administratie om inzicht te krijgen in diensten/producten die Mutsaersstichting afneemt van bedrijven van eigen medewerkers.
- Analyseren van de administratie (incl. onderliggende stukken) met betrekking tot de algemene kosten.
- Opzetten van een meldpunt (meldpunt gesloten per 1 februari 2024) en het voeren van gesprekken naar aanleiding van ontvangen meldingen via het opengestelde meldpunt.
- Uitvoeren van onderzoek in openbare bronnen (bijvoorbeeld company.info, Kamer van Koophandel ('KvK') en Kadaster) naar individuen en rechtspersonen.
- Opstarten van een e-mailreview in geselecteerde e-mailboxen (gebruikmakend van zoektermen) om informatie te verkrijgen omtrent signalen van mogelijke onregelmatigheden. In het kader van deze e-mailreview hebben wij 1.074 Gigabyte aan emaildata ontvangen en verwerkt voor acht verschillende 'custodians' (eigenaren van data).

1. Besluitvorming rondom acquisities 2018 - 2023

Observaties en conclusies

- Niet voor alle overnames is een due diligence onderzoek uitgevoerd. In een aantal gevallen is volstaan met een financiële quickscan of een waardebepaling.
- Uit verkregen notulen van de rvt en de auditcommissie wordt slechts in een enkel geval duidelijk hoe de observaties, risico's en aanbevelingen uit bovengenoemde documenten zijn gewogen in het kader van de besluitvorming over overnames of welke stukken ten grondslag hebben gelegen aan deze besluitvorming.
- Slechts in twee van de zeven gevallen zijn getekende besluiten van de rvt beschikbaar waarin goedkeuring wordt verleend aan de bestuurder om een bepaalde acquisitie voort te zetten.
- Wij begrijpen dat de huidige raad van toezicht het doen van overnames tot een stop heeft gezet (de laatste overname was van 12 april 2021).

Maatregelen

- Vanaf 1-9-2023 leggen wij op navolgbare wijze besluitvorming door de advies-, bestuurs- en toezichthoudende organen binnen de Mutsaersstichting (zoals raad van bestuur, raad van toezicht, ondernemingsraad, etc.) vast (inclusief relevante documenten ter onderbouwing) zodat achteraf verantwoording afgelegd kan worden omtrent besluitvorming.

2. Geldbewegingen Mutsaersstichting en Vrienden van

Observaties en conclusies

- In 2018 en 2020 zijn vanuit de Mutsaersstichting na goedkeuring van de raad van toezicht schenkingen gedaan aan de Stichting Vrienden van Mutsaersstichting voor een totaalbedrag van €5,3m (in 2018 € 3,0m en in 2020 € 2,3m).
- Uit de notulen, accountantsverslagen en overige beschikbaar gestelde documentatie is naar voren gekomen dat de schenkingen werden gedaan in het kader van 'vermogensbescherming'.
- Naar aanleiding van de schenking heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ('IGJ') contact gezocht met de Mutsaersstichting. Na deze gesprekken heeft de Mutsaersstichting besloten om het totaalbedrag van de schenkingen terug te draaien en is het bedrag van € 5,3m in 2021 teruggestort naar de Mutsaersstichting.
- Geconcludeerd kan worden dat de schenkingen uit 2018 en 2020 naar de Stichting Vrienden van de Mutsaersstichting van in zijn totaliteit €5,3m zijn teruggeboekt naar de Mutsaersstichting.

Maatregelen

- Op dit moment wordt de Vrienden van de Mutsaersstichting aangestuurd door 1 bestuurslid, niet zijnde de RvB.
- De RvB zal snel 2 leden toevoegen die de opdracht krijgen om de stichting te ontmantelen en het resterende bedrag op de rekening in te zetten voor vervolgonderzoek historisch onderzoek.

3. Nevenwerkzaamheden & Inhuur

Observaties en conclusies

- Er zijn geen vastgelegde procedures ten aanzien van het registreren van nevenactiviteiten van werknemers en/of ingehuurde werknemers.
- Wij hebben drie organisaties geconstateerd die verbonden zijn aan (voormalig) ingehuurde medewerkers en waarvan door de Mutsaersstichting diensten worden of werden afgenomen.
- In een aantal gevallen zijn personen die verbonden zijn aan een van deze drie organisaties (bijvoorbeeld als eigenaar) tevens werkzaam voor de Mutsaersstichting en eveneens betrokken geweest bij het goedkeuren van facturen van de betreffende organisatie.

Maatregelen

- Integriteitsbeleid aanscherpen en intern communiceren
- Bij aanstelling is dit beleid onderdeel van het arbeidscontract
- Beleid van Nevenwerkzaamheden aanscherpen en jaarlijks herzien
- Als medewerker een eigen bedrijf heeft dan kan er op geen enkele manier samengewerkt worden met dat bedrijf, dat verbieden we per direct
- In de twee gevallen waar dat nu speelt beëindigen we de samenwerking uiterlijk 1 juli 2024

4. Inzage in Algemene Kosten

Observaties en conclusies

- De algemene kosten van de Mutsaersstichting (geconsolideerd) zijn, onder andere, toegenomen in de periode 2016-2022 in verband met uitgevoerde overnames.
- De grootste fluctuaties in de algemene kosten vinden plaats in de jaren 2018 en 2020. Deze fluctuaties worden voornamelijk veroorzaakt door hiervoor schenkingen aan de Vrienden van de Mutsaersstichting die geboekt zijn onder Public Relations kosten.
- In de periode 2016 tot en met 2022 betreffen significante posten onder de algemene kosten onder andere: juridische kosten, kosten met betrekking tot software, licenties en computerfaciliteiten en andere advieskosten.
- Wij hebben uit gesprekken begrepen dat een aantal partijen al langere tijd als 'vaste' leverancier voor de Mutsaersstichting fungeerden en dat geleverde prestaties van leveranciers niet altijd werden gecontroleerd.

Maatregelen

- Afbouw Juridische lopende zaken
- Tender voor advocatenbureau uitgezet
- PR kosten teruggebracht met 70%
- Voortaan inzage geven jaarlijks in de algemene kosten opbouw, daar niet geheimzinnig over doen
- Samenwerking met leveranciers die te lang bij het verleden hoorden per 1-10-2023 stopgezet
- Inkoopbeleid aanscherpen en per jaar evalueren en er naar handelen
- Wij controleren de prestatielevering door de leverancier en leggen deze controle vast.

Afgelopen jaren is er een intercompany positie van netto €2,9m opgebouwd tussen de Mutsaersstichting en haar deelnemingen

Tegenpartij RC-post deelnemingen	feb-24 Real.
Buro Maks	€2,1m
Grijp het Leven	€0,6m
Hai-5	€0,6m
Psychologenpraktijk Oog ²	€0,3m
Zorgokee	€0,0m
Vorderingen op debiteuren (Deelnemingen) ¹	€0,1m
Subtotaal vorderingen	€3,7m
Hoeve de Kaolder	-€0,3m
Schulden aan crediteuren (Deelnemingen) ¹	-€0,4m
Subtotaal schulden	-€0,7m
Totaal	€2,9m

Toelichting

- De Mutsaersstichting en zijn deelnemingen sturen intern in beperkte mate facturen. Te factureren kosten worden afgerekend via de rekening-courant tussen de deelnemingen, Mutsaers en de deelnemingen onderling
- Door facturen niet/ deels te betalen financiert de ene entiteit indirect de andere entiteit. Hierdoor zijn er afgelopen jaren onderlinge RC-posities ontstaan, dit zijn:
 - Buro Maks, Grijp het Leven, Hai-5, Zorgokee en Oog moeten nog hun IC positie aan Mutsaers betalen en hiermee is Mutsaers indirect financier van deze entiteiten
 - Mutsaers moet nog een IC positie betalen aan Hoeve de Kaolder en hiermee is Hoeve de Kaolder indirect financier van Mutsaers

1) De posten Vorderingen op deelnemingen / schulden aan crediteuren bestaat uit facturen die nog niet zijn goedgekeurd, door dan wel Mutsaers of de deelneming, 2) Er bestaat een verschil in zienswijze over de doorbelasting van de huurkosten van een pand in Eindhoven tussen Mutsaers en Oog. Hierdoor zijn de facturen door Oog nog niet goedgekeurd. Zodra dit gebeurt zal de RC-positie van OOG met €0,3m toenemen

Geconstateerde signalen die opvolging vereisen

- Tijdens de werkzaamheden voor het historisch onderzoek is een aantal signalen geconstateerd die zien op mogelijke onregelmatigheden met betrekking tot:
- De verantwoording van zorgwerkzaamheden door personeel;
- Inhuur van externen (zzp'ers); en
- Transacties met betrekking tot vastgoed.

Maatregelen/Gevolgen

- De complexiteit van de zorgregistratie gaan we terug brengen, zodat fouten tot een minimum beperkt worden.
- Aan PwC is een vervolgoopdracht gegeven om de rol van de Mutsaersstichting en andere betrokkenen ten aanzien van deze mogelijke onregelmatigheden nader te onderzoeken.

Hoe nu verder?

Onze afdronk

Het is in de huidige tijdsgeest ondenkbaar om zonder transparante verantwoording en met ogenschijnlijk diffuse besluitvorming, met geringe tegenspraak en met de schijn van belangenverstrengeling publieke middelen in te zetten. Dat lijkt wel gebeurd te zijn. Het historisch onderzoek geeft ons zicht op wat in nevelen was gehuld en geeft klaarheid over de vier onderzoeksvragen. De zaken die verdacht waren, kunnen we wegstrepen en er van leren. De bestuurlijke integriteit was niet afdoende met als gevolg beschadigde relaties, wantrouwen, bijna faillissement en imagoschade voor de jeugdzorg als geheel. De aanbevelingen zijn overgenomen.

Wantrouwen verdwijnt niet vanzelf.

- Omdat uit verdiepend onderzoek andere zaken aan het licht kwamen, heeft de Mutsaersstichting aan PwC een vervolgoopdracht gegeven om de rol van de Mutsaersstichting en andere betrokkenen ten aanzien van deze mogelijke onregelmatigheden nader te onderzoeken.
- Wij stellen daarbij voor om z.s.m. een plan van aanpak met gemeenten te gaan maken over haalbaarheid, proportionaliteit en kosten.
- De onderste steen is nog niet bereikt, maar wij gaan door: Wij vragen een startkapitaal van €0,4m om de tweede fase van het onderzoek op te starten.